

คำแนะนำ การป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับการฝึกทางทหารนานาชาติ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข 17 กุมภาพันธ์ 2563

ตามที่ปรากฏมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในต่างประเทศ และมีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อจากประวัติการเข้าประชุม สัมมนา ตลอดจนมีรายงานการพบผู้ติดเชื้อไวรัสดังกล่าวในประเทศไทย การจัดการฝึกทางทหารนานาชาติ ถือเป็นกิจกรรมร่วมกันของคนหมู่มากจากหลายประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการแพร่ของเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 และเชื้อโรคอื่นในโรกระบบทางเดินหายใจ เพราะเชื้อโรคเหล่านี้สามารถแพร่ได้จากการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีอาการเล็กน้อยได้

ดังนั้น หากผู้จัดการฝึกได้พิจารณาเห็นว่า ผู้เข้ารับการฝึกมีประวัติหรือเดินทางจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคและไม่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างเร่งด่วน ให้พิจารณาเลื่อนการฝึกซ้อมนี้ออกไปก่อน

หากผู้จัดการฝึกพิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลอันสมควรที่จำเป็นจะต้องจัดการฝึก ควรต้องเตรียมความพร้อมในการจัดการคัดกรอง ป้องกันและควบคุมที่เข้มงวดและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้การสัมผัสของเชื้อโรกระบบทางเดินหายใจระหว่างบุคคลที่เข้าร่วมการฝึกมีโอกาสลดลง

ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมการให้มีการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในการจัดการฝึกที่มีการรวมกันของคนหมู่มาก อันจะทำให้ผู้เข้าร่วมฝึก มีความปลอดภัยจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้จัดการฝึกทางทหารควรพิจารณาตามคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

คำแนะนำสำหรับผู้จัดการฝึกทางทหาร ในการคัดกรอง ป้องกันและควบคุมโรค

ก่อนการฝึก

1. ผู้เดินทางเข้าประเทศควรได้รับการคัดกรองตามมาตรฐานของด่านควบคุมโรค ณ ช่องทางเข้าออก หากพบว่ามีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค ให้แยกกักและตรวจโรคตามแนวทางของกรมควบคุมโรค หากไม่มีอาการเข้าเกณฑ์สอบสวนโรค ให้เข้าที่พักได้
2. ที่พักควรเป็นที่หน่วยงานจัดไว้เฉพาะ ไม่ปะปนกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น เพื่อลดความเสี่ยงในการรับเชื้อจากบุคคลอื่น หรือแพร่เชื้อสู่บุคคลอื่นในที่พักอาศัยเดียวกัน รวมถึงเพื่อความสะดวกในการคัดกรองผู้ป่วย หากหน่วยงานไม่สามารถจัดที่พักให้ได้ ควรจำกัดจำนวนโรงแรมหรือที่พักให้น้อยที่สุด
3. ไม่ควรอนุญาตให้ผู้เข้าร่วมการฝึกออกนอกพื้นที่การฝึก/หรือสถานที่พักที่จัดไว้ให้โดยไม่จำเป็น เพื่อลดความเสี่ยงของการรับและแพร่เชื้อระหว่างผู้เข้าร่วมฝึกและชุมชนโดยรอบ

ระหว่างการฝึก

1. จัดให้มีระบบการคัดกรองผู้มีอาการไข้ และอาการระบบทางเดินหายใจ ทุกวันของการฝึก ในช่วงเช้าหรือช่วงเวลาก่อนฝึก ณ สถานที่ที่เหมาะสม ในกรณีที่ผู้เข้าการฝึก มีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งของโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ เจ็บคอ จาม มีน้ำมูก ให้แนะนำให้พบแพทย์เพื่อตรวจรักษา และให้งดการเข้าร่วมการฝึกจนกว่าจะหายป่วยเป็นปกติและไม่ปรากฏอาการใดๆ ในกรณีของผู้เข้าร่วมการฝึกที่ไม่พบอาการและอาการแสดงข้างต้น ให้จัดทำสัญลักษณ์ติดประจำตัวผู้ฝึกนั้นให้เห็นชัดเจนหลังคัดกรองก่อนเข้าร่วมฝึก
2. ผู้จัดต้องพยายามลดความแออัดของผู้เข้าการฝึกในพื้นที่ฝึกต่างๆ โดยเฉพาะที่ตั้งปกติเช่น ในห้องประชุม หรือ ห้องทำกิจกรรมกลุ่มเป็นการเฉพาะวัตถุประสงค์ทางการทหารนั้นๆ

การเตรียมการของผู้จัดการฝึก

1. ให้ประสานหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ทั้งระดับจังหวัด (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด) และระดับเขตสุขภาพ (สำนักงานป้องกันควบคุมโรค) เพื่อประชุมวางแผนร่วมกันในการรับมือการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่การฝึกและที่พักของทหาร และให้แจ้งทางกรมควบคุมโรคด้วย
 2. เน้นย้ำทหารที่เข้าร่วมการฝึก ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ของฝ่ายไทยทั้งของทหารและพลเรือน และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคติดต่อของประเทศไทย
 3. จัดหา หรือจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์คำแนะนำการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค เช่น วิธีการสวมใส่และวิธีการใช้หน้ากากอนามัยที่ถูกต้อง วิธีการล้างมือที่ถูกต้อง รวมทั้งให้ผู้ร่วมกิจกรรมทราบข้อมูลที่จำเป็นต่างๆ เช่น แหล่งอ้างอิงข้อมูลที่เชื่อถือได้
 4. กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่หรือพยาบาล เพื่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ และให้บริการในหน่วยพยาบาล พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลการป่วยของทหารที่มาฝึก โดยสามารถให้บริการปฐมพยาบาลโดยทั่วไปตามปกติ
- ในกรณีที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดอาการป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ให้บุคลากรในชุดปฐมพยาบาลจัดบริการดูแลรักษาเบื้องต้นแก่ผู้ป่วย แยกผู้ป่วยออกจากกิจกรรม โดยอาจแนะนำให้พักรักษาตัวที่โรงแรมหรือที่ค่ายพักจนกว่าจะหายเป็นปกติ หากผู้ป่วยมีอาการเข้าได้กับผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้พิจารณาส่งต่อไปรับการตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติม ณ สถานพยาบาลที่มีการประสานไว้ล่วงหน้า
5. หากพบว่ามีการขาดการฝึกเป็นจำนวนมากผิดปกติ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อทำการสอบสวนหาสาเหตุและควบคุมโรค

6. จัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการล้างมือ หรือจัดเตรียมแอลกอฮอล์เจลอย่างเพียงพอและทั่วถึง โดยจุดที่ตั้งของเจลแอลกอฮอล์ล้างมือ ควรเน้นให้มีในบริเวณที่มีการใช้งานร่วมกันจำนวนมาก เช่น ประตูทางเข้า ห้องสุขา จุดบริการอาหารและเครื่องดื่ม โรงอาหาร ในโรงครัว ห้องน้ำ เป็นต้น และให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เช็ดมือตนเองด้วยแอลกอฮอล์เจล ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม และหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจการเข้าร่วมกิจกรรม ก่อนออกจากสถานที่จัดกิจกรรม

7. จัดให้มีหน้ากากอนามัย (แบบที่ใช้ทางการแพทย์ หรือ แบบผ้า) แจกจ่ายให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง และครอบคลุมผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน ให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนให้สวมใส่หน้ากากอนามัยไว้ตลอดเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อลดการแพร่ของเชื้อโรคต่างๆ ในระบบทางเดินหายใจ

8. จัดให้มีการทำความสะอาดอุปกรณ์ และบริเวณที่มีผู้สัมผัสปริมาณมากในพื้นที่การฝึก และที่พัก เช่น ห้องน้ำ ลูกบิดประตู ราวบันได โต๊ะอาหาร ผ้าห่ม ผ้าปูเตียง เครื่องครัว จาน ชาม ช้อน ส้อม แก้วน้ำ ด้วยน้ำผงซักฟอกหรือน้ำยาทำความสะอาด และ 70% แอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ก่อนเริ่มกิจกรรม

9. เน้นย้ำสุขอนามัยส่วนบุคคล ไม่ใช่ของส่วนตัวร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว ช้อน ส้อม

10. จัดเตรียมห้องพยาบาลสำหรับแยกทหารหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอาการทางเดินหายใจ ออกจากทหารหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอาการป่วยอื่นๆ พร้อมทั้งเตรียมการกรณีผู้ป่วยเข้าเกณฑ์การสอบสวนโรค หรือพบผู้ติดเชื้อ

11. ไม่ควรอนุญาตให้ผู้เข้าร่วมการฝึกออกจากพื้นที่การฝึก/หรือสถานที่พักที่จัดไว้ให้โดยไม่จำเป็น เพื่อลดความเสี่ยงของการรับและแพร่เชื้อระหว่างผู้เข้าร่วมฝึกและชุมชนโดยรอบ กรณีที่มีการพักการฝึก ไม่แนะนำให้ไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้คนหนาแน่นเพื่อลดโอกาสการสัมผัสโรค

คำแนะนำสำหรับผู้เข้ารับการฝึก

1. ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ของฝ่ายไทยทั้งของทหารและพลเรือน และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคติดต่อของประเทศไทย

2. หากตนเองมีไข้หรืออาการของโรกระบบทางเดินหายใจ ให้งดการเข้าร่วมการฝึกและแจ้งเจ้าหน้าที่ที่กำหนดพื้นที่

3. ก่อนเข้าร่วมการฝึก ควรจัดเตรียมหน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์เจล สำหรับใช้ของตนเองให้เพียงพอ ตลอดกิจกรรม และควรปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยด้วยการสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่เข้าร่วมการฝึก และ ล้างมือโดยใช้แอลกอฮอล์เจล หรือด้วยน้ำและสบู่ บ่อยๆ เช่น ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ระหว่างร่วมการฝึก และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจในการเข้าร่วมการฝึก

4. หลีกเลี่ยงการสัมผัสที่ไม่จำเป็น เช่น ใช้วิธีการทักทายกันด้วยวิธีที่ไม่มีการจับมือ หรือโอบกอดกัน หรือสัมผัสใบหน้ากัน

5. หากสังเกตเห็นผู้ร่วมกิจกรรมมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ผิดปกติ ควรแนะนำให้ผู้มีอาการติดต่อเจ้าหน้าที่ ณ จุดปฐมพยาบาล เพื่อรับการตรวจรักษาตามขั้นตอน และขอรับหน้ากากอนามัยมาสวมใส่

6. หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดกับผู้มีอาการป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยที่มีอาการโรคในระบบทางเดินหายใจที่ไม่ป้องกันตนเอง

7. ดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล ของตนเอง และไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว ช้อน ส้อม